

EUROPA-PARLAMENTET

1999

2004

Mødedokument

ENDELIG
A5-0240/2001

26. juni 2001

BETÆNKNING

om ændring af artikel 3 i Ombudsmandens statut (1999/2215(ACI))

Udvalget om Konstitutionelle Anliggender

Ordfører: Teresa Almeida Garrett

INDHOLD

	Side
PROTOKOLSIDE	4
FORSLAG TIL BESLUTNING	5
BEGRUNDELSE.....	7
UDTALELSE FRA UDVALGET FOR ANDRAGENDER.....	12

PROTOKOLSIDE

På mødet den 18. februar 2000 meddelte Parlamentets formand, at Udvalget om Konstitutionelle Anliggender var anmodet om at udarbejde en betænkning om ændring af artikel 3 i Ombudsmandens statut og Udvalget for Andragender var anmodet om at afgive udtalelse om samme emne.

På mødet den 26. januar 2000 valgte Udvalget om Konstitutionelle Anliggender Teresa Almeida Garrett til ordfører.

På møder den 25. maj og 21. juni 2001 behandlede udvalget udkastet til betænkning.

På sidstnævnte møde vedtog det forslaget til beslutning (for: 20; imod: 1; hverken/eller: 0).

Til stede under afstemningen var: Giorgio Napolitano (formand), Ursula Schleicher og Christopher J.P. Beazley (næstformænd), Teresa Almeida Garrett (ordfører), Guido Bodrato (for Giorgos Dimitrakopoulos), Richard Corbett, Andrew Nicholas Duff, José María Gil-Robles Gil-Delgado, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jo Leinen, Neil MacCormick (for Monica Frassoni), Hanja Maij-Weggen, Cecilia Malmström, Iñigo Méndez de Vigo, Jacques F. Poos (for Carlos Carnero González), Reinhard Rack (for François Bayrou), Konrad K. Schwaiger (for Lennart Sacrédeus), Mariotto Segni, The Earl of Stockton, Margrietus J. van den Berg (for Enrique Barón Crespo) og Joachim Wuermeling (for Luigi Ciriaco De Mita).

Udtalelsen fra Udvalget for Andragender er vedføjet denne betænkning

Betænkningen indgivet den 26. juni 2001.

Fristen for ændringsforslag til denne betænkning vil fremgå af forslaget til dagsorden for den mødeperiode, hvor den skal behandles.

FORSLAG TIL BESLUTNING

Europa-Parlamentets beslutning om ændring af artikel 3 i Ombudsmandens statut (1999/2215(ACI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 195, stk. 4,
  - der henviser til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab, særlig artikel 20 D, stk. 4,
  - der henviser til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 107 d, stk. 4,
  - der henviser til Europa-Parlamentets afgørelse af 9. marts 1994 vedrørende Ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv, der er knyttet til Europa-Parlamentets forretningsorden som bilag X¹,
  - der henviser til betænkning fra Udvalget om Konstitutionelle Anliggender og udtalelse fra Udvalget for Andragender (A5-0240/2001),
1. vedtager at foretage følgende ændring i sin afgørelse af 9. marts 1994 vedrørende Ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv:

---

¹ EFT L 113 af 4.5.1994, s. 15.

Stk. 2

2. Fællesskabets institutioner og organer er forpligtet til at give ombudsmanden de oplysninger, han anmoder om, og give ham adgang til *de pågældende dokumenter. De kan kun modsætte sig dette under behørigt begrundet henvisning til deres tavshedspligt.*

De giver *kun* adgang til dokumenter fra en medlemsstat, *der er klassificeret som hemmelige i medfør af en lov eller en administrativ bestemmelse, når den pågældende medlemsstat forinden har givet sit samtykke hertil.*

De giver adgang til andre dokumenter fra en medlemsstat efter at have underrettet den pågældende medlemsstat herom.

I ingen af tilfældene må ombudsmanden videregive indholdet af dokumenterne, jf. artikel 4.

Fællesskabets tjenestemænd og øvrige ansatte *skal efter anmodning fra ombudsmanden aflægge vidneforklaring; de udtaler sig på vegne af og efter instrukser fra deres administrationer og har fortsat tavshedspligt.*

2. Fællesskabets institutioner og organer er forpligtet til at give Ombudsmanden de oplysninger, han anmoder om, og give ham adgang til *at kontrollere og tage kopier af alle dokumenter. Ved "dokument" forstås ethvert indhold uanset medium (skrevet på papir eller opbevaret elektronisk, lyd- eller billedoptagelser, audiovisuelle optagelser).*

De giver adgang til *alle klassificerede* dokumenter fra en medlemsstat *efter at have underrettet* den pågældende medlemsstat *herom.*

udgår

Er dokumenter klassificeret som "hemmelige" eller "fortrolige", må Ombudsmanden ikke videregive indholdet af dokumenterne, jf. artikel 4.

Fællesskabets tjenestemænd og øvrige ansatte *aflægger vidneforklaring efter anmodning fra Ombudsmanden; de er forpligtet til at afgive sande og fuldstændige oplysninger.*

2. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen, jf. EF-traktatens artikel 195, stk. 4.

BEGRUNDELSE

Indledning

1. Et styrket demokrati og den deraf følgende større borgernærhed til fællesskabspolitikkerne må nødvendigvis medføre en større grad af åbenhed i beslutningsprocesserne i EU's forskellige institutioner.
2. Ud over traktaten, hvor nærheds- og åbenhedsprincipperne betragtes som grundlæggende EU-principper, er retten til en god forvaltning anført i charteret om de grundlæggende rettigheder, der giver enhver unionsborger samt enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat ret til at klage til Unionens ombudsmand over tilfælde af fejl og forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Fællesskabets institutioner eller organer med undtagelse af Domstolen og Retten i Første Instans under udøvelsen af deres domstolsfunktioner (artikel 43).
3. Åbenhed i beslutningsprocessen er et af de bærende principper i den igangværende reformproces i institutionerne og de seneste vedtagelse af nye regler for offentlig adgang til dokumenter afspejler de bestræbelser, der udføres på dette område.
4. Det er i denne sammenhæng, at skrivelsen af 13. december 1999 fra Den Europæiske Ombudsmand til Europa-Parlamentets formand, Nicole Fontaine, i hvilken han fremsatte forslag om ændring artikel 3 i Ombudsmandens statut, skal ses.
5. Der er behov for en præcisering af Ombudsmandens undersøgelsesbeføjelser både med hensyn til adgang til dokumenter, der er nødvendige for hans undersøgelser, og hvad angår en omformulering af artiklen om vidneforklaringer.
6. Konkret vedrører det grundlæggende problem begrænsningerne for undersøgelsesbeføjelserne, jf. artikel 3, stk. 2, i Ombudsmandens statut, hvor det hedder, at adgang til en sagsakt kan afvises "under behørigt begrundet henvisning til deres tavshedspligt", og at tjenestemænd og øvrige ansatte i Fællesskabets institutioner, der vidner efter anmodning fra Ombudsmanden, "udtaler sig på vegne af og efter instrukser fra deres administrationer og har fortsat tavshedspligt".
7. Ordføreren har i sine forsøg på at nå frem til en ændring af teksten til Ombudsmandens statut haft meget åbenhjertige og oplysende samtaler med Söderman, Loyola de Palacio og Danielsson, der repræsenterede det svenske formandskab.
8. Ordføreren vil gerne understrege, at alle parter under de samtaler, der har været ført med eller på vegne af EU-institutionerne, har fremhævet, at institutionerne i udpræget grad har efterkommet og stillet sig positiv til de anmodninger, der har været fremsat af Ombudsmanden. De har ligeledes understreget, at der i dag kan spores en meget højere grad af gennemskuelighed og åbenhed i forvaltningen, som giver borgerne mere tillid til og i sig selv fremmer en moderne EU-administration, der er åben og gennemskuelig, end det var tilfældet, da Ombudsmandens statut udformedes i starten af halvfemserne.

9. En detaljeret beskrivelse af de politiske og juridiske aspekter af problemerne i denne sag fremgår af det arbejdsdokument (dok. PE 294.729), som ordfører for Udvalget om Konstitutionelle Anliggender fremlagde den 15. december 2000. Denne begrundelse indeholder derfor kun hovedlinjerne i de betragtninger, der har været grundlag for ordførerens formelle forslag.
10. Udvalget om Konstitutionelle Anliggender har hørt den europæiske ombudsmand, Söderman, den 25. maj 2000 og endnu en gang på dennes anmodning den 5. marts 2001, samt Loyola de Palacio, næstformand i Kommissionen, den 24. januar 2001.

Adgang til dokumenter

11. I henhold til traktaten har Den Europæiske Ombudsmand særlig beføjelse til at gennemføre undersøgelser, der berettiger ham til som fællesskabsmyndighed til generel adgang til EU-dokumenter.
12. EF-traktatens artikel 195 indeholder ikke bestemmelser om begrænsninger med hensyn til dokumenter og andre medier, som Ombudsmanden kan få kendskab til under de undersøgelser, han foretager. Det synes ikke at have været tanken med lovbestemmelserne, at der retligt skulle være noget til hinder for, at Ombudsmanden og dennes ansatte i vid udstrækning kunne få adgang til både interne og fortrolige, ja sågar hemmelige, dokumenter, for at give ham mulighed for at vurdere, om der har været tale om fejl eller forsømmelser i (andre af) Fællesskabets institutioner eller organer.
13. Denne fortolkning underbygges af statuttens artikel 3, stk. 1: "Ombudsmanden foretager på eget initiativ eller på grundlag af en klage alle de undersøgelser, som han finder berettigede (...)".
14. Ombudsmanden forkaster ikke fortrolighedsbegrebet. Han mener, "at adgang til dokumenter bør være reglen og fortrolighed undtagelsen, der udtrykkeligt bør begrundes".
15. Ombudsmandens anmodning om at få præciseret sine beføjelser kan ikke ses isoleret fra den almindelige debat om gennemførelsen af EF-traktatens artikel 255, der efter vedtagelsen af forordning (EF) nr. 1049/2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter indfører en højere grad af aktindsigt af hensyn til borgernes forhold til institutionerne, sådan som det også var tilfældet med charterets artikel 42, der giver de samme borgere aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter.
16. For at kunne fremme god forvaltningsskik med hensyn til aktindsigt, hvor EU-institutionerne er berørt, og for at kunne opfylde sin særlige rolle som garant for de europæiske borgeres rettigheder er det nødvendigt, at Ombudsmanden råder over en bredere aktindsigt end den borger, som han skal forsvare.

17. I praksis er Ombudsmanden endnu ikke blevet nægtet adgang til sagsdokumenter, selv om der har været diskussioner og uenighed. Alle institutionerne er enige om, at det nuværende system har virket udmærket. Så selv om der ikke de jure er behov for en ændring af reglerne, er det nødvendigt for at præcisere Ombudsmandens undersøgelsesbeføjelser og sikre større sammenhæng med de nye udviklinger i anvendelsen af traktatens artikel 255.

Vidneforklaringer

18. Ombudsmanden mener, at begrænsningerne i artikel 3, stk. 2. 5. punktum, hvor det hedder, at "Fællesskabets tjenestemænd og øvrige ansatte skal efter anmodning fra Ombudsmanden aflægge vidneforklaring; de udtaler sig på vegne af og efter instrukser fra deres administrationer og har fortsat tavshedspligt", bør ophæves.

19. I sit første forslag til ændring ønskede Ombudsmanden ligeledes at kunne afhøre medlemmer af Kommissionen, idet han ikke mente, at disse principielt burde være undtaget fra at kunne afgive vidnesbyrd, eventuelt i en anden form.

20. Efter at have konstateret under Loyola de Palacios og en række EP-medlemmers indlæg, at der ikke var tilslutning til denne opfattelse og at den kunne give anledning til en række misforståelser med hensyn til sondringen mellem kontrol med institutionernes administrative praksis og kontrollen med institutionsmedlemmernes politiske aktiviteter, stillede Ombudsmanden dog spørgsmålet om en ændring heraf i bero. I de få tilfælde, hvor han havde haft behov for at anmode kommissionsmedlemmer om uddybninger, havde Ombudsmanden efter eget udsagn i øvrigt altid modtaget skriftlige forklaringer, der havde gjort det muligt at fortsætte undersøgelsen.

21. Ordførerens ændringsforslag vedrører derfor kun en præcisering af kravene til sand og fuldstændig vidnesbyrd fra tjenestemænd og andre ansatte i institutionerne og fællesskabsorganerne.

Tavshedspligt

22. Ordføreren mener ikke, at der er uoverensstemmelse mellem de respektive bestemmelser i EF-traktatens artikel 195 om Ombudsmanden, og EF-traktatens artikel 287, i hvilken den tavshedspligt defineres, som eksisterer for medlemmer af institutionerne samt for Fællesskabets tjenestemænd. Ombudsmanden og hans personale selv er underkastet denne pligt, som ydermere præciseres og understreges i artikel 3 og 4 i Ombudsmandens statut.

23. Ombudsmanden erkender, at kravet i statuttens artikel 4, stk. 1, om, at han selv og hans personale ikke må frigive dokumenter eller afsløre oplysninger og materiale, de har opnået i løbet af undersøgelser, fortsat skal være gældende.¹

---

¹ Ombudsmanden, aktnotat til Almeida Garrett, 14. marts 2001.

24. Derfor og uanset vedtægten for tjenestemænd, artikel 17, i henhold til hvilken tjenestemanden ikke må "videregive dokumenter eller oplysninger, der ikke er offentliggjort", til personer der ikke er berettigede til at få kendskab hertil, må Ombudsmanden betragtes som en person som "er berettiget til at få kendskab hertil". Dette fremgår af traktaterne, Ombudsmandens statut og charteret om grundlæggende rettigheder.
25. Ordføreren er af den opfattelse, at hvad angår den tavshedspligt, som alle medlemmer og alle Fællesskabets tjenestemænd og øvrige ansatte er underkastet, stadfæster EF-traktatens artikel 287 og artikel 3 og 4 i Ombudsmandens statut effektivt denne forpligtelse, også med hensyn til Fællesskabets ansvar i kontraktforhold (EF-traktatens artikel 288)
26. Der er derfor ikke nogen grund til at revidere artikel 17 i vedtægten for tjenestemænd, og i øvrigt heller ikke artikel 19, eftersom der slet ikke er tale om samtykke fra ansættelsesmyndigheden forud for vidneforklaringer over for Ombudsmanden, og tjenestemanden ikke "fremlægger kendsgerninger for retten". Endvidere skal vidneforklaringer for Ombudsmanden betragtes som anmodninger om mundtlig oplysning, der ikke afgives under højtidelige former eller under ed, og derfor ikke er omfattet af vedtægtens artikel 19.
27. Selv om en ændring af vedtægten for tjenestemænd således ikke er nødvendig for at nå de ønskede mål, ville en senere kodifikation af de nye bestemmelser, herunder i vedtægten for tjenestemænd, være nyttig.

Forslag til ændring

28. Europa-Parlamentets afgørelse vedrørende Ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv vedtoges i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 138E (nuværende artikel 195) ved Europa-Parlamentets afgørelse 94/262 af 9. marts 1994.¹
29. Nedenfor er foretaget en skematisk opstilling af bestemmelserne i udkastet, i den endelige statut og i de forslag til ændring, som Ombudsmanden forelagde i 1999.

---

¹ EFT L 113 af 4.5.1994, s. 15.

Udkast af 17. december 1992	Endelig statut vedtaget i 1994	Ændring foreslået af Ombudsmanden i 1999
<p>Fællesskabets institutioner og organer er forpligtede til at give ombudsmanden de oplysninger, han forlanger, og give ham adgang til de pågældende dokumenter. <i>De kan ikke påberåbe sig, at der er tale om fortroligt materiale.</i></p>	<p>2. Fællesskabets institutioner og organer er forpligtet til at give ombudsmanden de oplysninger, han anmoder om, og give ham adgang til de pågældende dokumenter. De kan kun modsætte sig dette under behørigt begrundet henvisning til deres tavshedspligt.</p>	<p>2. Fællesskabets institutioner og organer er forpligtet til at give Ombudsmanden de oplysninger, han anmoder om, <i>og give ham adgang til at kontrollere og tage kopier af alle dokumenter eller af indholdet af ethvert data medium.</i></p>

<p>Tjenestemænd og andre ansatte ved Fællesskabets institutioner og organer er forpligtede til at afgive forklaring på ombudsmandens forlangende</p>	<p>De giver kun adgang til dokumenter fra en medlemsstat, der er klassificeret som hemmelige i medfør af en lov eller en administrativ bestemmelse, når den pågældende medlemsstat forinden har givet sit samtykke hertil.</p> <p>De giver adgang til andre dokumenter fra en medlemsstat efter at have underrettet den pågældende medlemsstat herom.</p> <p>I ingen af tilfældene må ombudsmanden videregive indholdet af dokumenterne, jf. artikel 4.</p> <p>Fællesskabets tjenestemænd og øvrige ansatte skal efter anmodning fra ombudsmanden aflægge vidneforklaring; de udtaler sig på vegne af og efter instrukser fra deres administrationer og har fortsat tavshedspligt.</p>	<p>De giver kun adgang til dokumenter fra en medlemsstat, der er klassificeret som hemmelige i medfør af en lov eller en administrativ bestemmelse, når den pågældende medlemsstat forinden har givet sit samtykke hertil.</p> <p>De giver adgang til andre dokumenter fra en medlemsstat efter at have underrettet den pågældende medlemsstat herom.</p> <p><i>Medlemmerne af og de ansatte i Fællesskabets institutioner og organer aflægger efter anmodning fra Ombudsmanden vidneforklaring. De skal afgive fuldstændige og sande oplysninger.</i></p> <p><i>Ombudsmanden og hans personale må ikke videregive fortrolige oplysninger eller dokumenter, som indhentes i forbindelse med undersøgelser.</i></p>
--	--	--

5. juni 2001

UDTALELSE FRA UDVALGET FOR ANDRAGENDER

til Udvalget om Konstitutionelle Anliggender

om ændring af artikel 3 i Den Europæiske Ombudsmands statut
(1999/2215(ACI))

Rådgivende ordfører: Luciana Sbarbati

PROCEDURE

På mødet den 21. juni 2000 valgte Udvalget for Andragender Luciana Sbarbati til rådgivende ordfører.

På møder den 22. marts 2001 og 29. maj 2001 behandlede det udkastet til udtalelse.

På sidstnævnte møde vedtog det enstemmigt nedenstående konklusioner.

Til stede under afstemningen var: Roy Perry (næstformand og fungerende formand), Proinsas De Rossa (næstformand), Luciana Sbarbati (næstformand og rådgivende ordfører), Mary Elizabeth Banotti (for Jonathan Evans), Alima Boumediene-Thiery (for Jean Lambert), Felipe Camisón Asensio, Janelly Fourtou, Laura González Álvarez, Margot Kessler, Guido Sacconi (for Herbert Bösch), Christian Ulrik von Boetticher og Eurig Wyn.

KORT BEGRUNDELSE

INDLEDENDE BEMÆRKNINGER

1. Udvalget for Andragender har gentagne gange, bl.a. i forbindelse med forelæggelse af Ombudsmandens årsberetninger, understreget en betydning, det tillægger det arbejde, der udføres af dette organ, som er en uløselig del af det samlede forfatningskompleks "borgernes Europa". Udvalget havde i betænkning af Esteban-Martin om dette spørgsmål, som Parlamentet vedtog den 15. april 1999, anmodet om, at Udvalget om Konstitutionelle Anliggender fik tilladelse til at beskæftige sig med en udvidelse af artikel 3 i Ombudsmandens statut, navnlig for så vidt angik inspektion af dokumenter og afhøring af vidner.
2. Den nuværende indehaver af dette embede, Jacob Söderman, havde den 13. december 1999 henvendt en skrivelse til Europa-Parlamentets formand, i hvilken han nøjere angav, hvilke ændringer han ønskede i sine undersøgelsesbeføjelser. Han har for meget nylig i en meddelelse til AFCO-udvalgets ordfører for betænkning samt til ordføreren for denne udtalelse givet udtryk for, at pligten til at aflægge vidneforklaring over for Ombudsmanden ikke burde vedrøre medlemmerne af fællesskabsinstitutionerne, således som han oprindeligt havde ønsket.
3. Ordføreren glæder sig over ovenstående ud fra den betragtning, at Europa-Parlamentet under ingen omstændigheder havde kunnet følge Ombudsmanden i denne retning uden til en vis grad at bringe sin eneret til at føre politisk kontrol med Kommissionen i fare eller uden at give stødet til en mere omfattende debat om omfanget af Ombudsmandens beføjelser inden for Fællesskabets nuværende institutionelle struktur.
4. Det er i øvrigt ikke noget tilfælde, at næstformand i Kommissionen, Loyola de Palacio, under en høring den 24. januar 2001 i Udvalget for Andragender, i øvrigt med en vis diplomatisk sans, og "*mutatis mutandis*", havde givet udtryk for tilsvarende synspunkter.
5. Men Europa-Parlamentet kan ikke ignorere Ombudsmandens anmodning om at tilpasse rækkevidde og betydning af artikel 3 i hans statut til de ændringer, som i mellemtiden har fundet sted inden for Fællesskabet, for således at imødekomme den offentlige europæiske opinions forventninger. Princippet om åbenhed og borgernærhed er faktisk forankret i EU-traktatens nye artikel 1, hvor det hedder, at "*beslutningerne træffes så åbent som muligt og så tæt på borgerne som muligt*".
6. Det tilkommer Europa-Parlamentet at ændre Ombudsmandens statut inden for rammerne af en procedure, som omfatter høring af Kommissionen og godkendelse fra Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal. Parlamentet må altså sørge for, at disse ændringer:
  - a) er i overensstemmelse med arten af Ombudsmandens opgaver og rolle, idet denne sammen med instansen for andragender behandler klager fra europæiske borgere,
  - b) indpasses i en sammenhængende og ensartet juridisk ramme,
  - c) godkendes af Kommissionen, som Parlamentet har særlige gode forbindelser med,

- d) i sidste ende uden vanskeligheder kan vedtages af Rådet.
7. Til syvende og sidst skal Parlamentet finde en passende ligevægt mellem hvad det er ønskeligt og hvad det er muligt at pålægge Ombudsmanden: udtalelsen fra Kommissionen i dens egenskab af traktaternes vogter, kan være til nytte. Ordføreren mener, at denne ligevægt uden vanskeligheder kan opnås ved at tage højde for nedenstående forhold:
- a) Kommissionen er med den administrative reform fra dens næstformand, Neil Kinnock, ufortøvet slået ind på vejen til gennemsigtighed,
  - b) Europa-Parlamentet skal snart udtale sig om indførelse af en kodeks for god forvaltningspraksis,
  - c) sidst men ikke mindst: princippet om åbenhed og nærhed er klart nedfældet i EU-traktaten.
8. Udvalget for Andragender og ordføreren kan kun glæde sig over, at Ombudsmanden allerede har fortolket sine beføjelser og har udøvet sine undersøgelsesrettigheder på en måde, der er i overensstemmelse med udviklingen, uden at dette har givet anledning til negative reaktioner fra Kommissionens side: På plenarmødet samt over for Udvalget om Konstitutionelle Anliggender og Udvalget for Andragender har Ombudsmanden og Kommissionen vist, at deres indbyrdes forbindelser altid har været yderst korrekte. Dette betyder, at **der ikke er noget, der haster**, og at man derfor uden hastværk kan gå i gang med at ændre artikel 3 i Ombudsmandens statut som led i en samlet og sammenhængende plan.
9. En udvidelse af artikel 3 i statuten kan medføre ændring af en række forældede juridiske fællesskabsbestemmelser, såsom vedtægten for tjenestemænd, men den skal også være i overensstemmelse med andre bestemmelser, som er ved at blive vedtaget, f.eks. bestemmelserne vedrørende aktindsigt i fortrolige dokumenter: dette er anbefalelsesværdigt af hensyn til retssikkerhedsprincippet.
10. Vil det sige, at man i det foreliggende tilfælde først skal ændre artikel 19 i vedtægten for tjenestemænd og lade samtykke fra ansættelsesmyndigheden udgå? Parlamentets Juridiske Tjeneste anbefaler det, og ordføreren går for sit vedkommende ind for det, så meget desto mere som denne vedtægt for øjeblikket - og ikke uden tovtækkeri! - er genstand for en gennemgribende revision... Men det er i sidste ende juristerne, der skal træffe afgørelsen ...!
11. Hvad ordføreren gerne vil understrege, og hvad Europa-Parlamentet indtrængende må anmode alle fællesskabsinstitutionerne om er allerede nu at give deres tjenestemænd tilladelse til at aflægge vidneforklaring over for Ombudsmanden uden nogen begrænsninger, og således uden nogen form for samtykke eller instruktioner. Det vigtigste for en moderne, åben og gennemsigtig administration, sådan som fællesskabsadministrationen ønsker at være, må være at få fastslået kendsgerningerne og finde frem til sandheden.
12. Det er op til juristerne *sort på hvidt* at præcisere Ombudsmandens beføjelser med hensyn til aktindsigt i fortrolige dokumenter i overensstemmelse med bestemmelserne vedrørende offentlighedens aktindsigt i følsomme dokumenter, navnlig når der er tale om dokumenter fra medlemsstater eller andre internationale institutioner. Spørgsmålet

diskuteres i øvrigt stadig inden for forskellige instanser i forbindelse med en igangværende lovgivningsprocedure på grundlag af EF-traktatens artikel 225.

13. Ordføreren mener, at Udvalget om Konstitutionelle Anliggender også burde tage hensyn til Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens afgørelse af 19. april 1995 om nedsættelse af et undersøgelsesudvalg. Dette havde fastsat, at Fællesskabets institutioner eller organer skulle forsyne det midlertidige undersøgelsesudvalg med de dokumenter, der er nødvendige for at det kan udføre sine opgaver, medmindre nationale eller offentlige fortroligheds- eller sikkerhedshensyn hindrer dem heri på grundlag af bestemmelser og lovgivning, der er gældende på nationalt plan eller fællesskabsplan.
14. I sidste instans er det indlysende, at Ombudsmanden og dennes personale fortsat skal overholde tavshedspligten og respektere den fortrolige art af de dokumenter, Ombudsmanden har adgang til; eftersom dette kriterium har været strengt overholdt indtil nu, tvivler ingen om, at det også vil blive det i fremtiden.

KONKLUSIONER

Udvalget for Andragender opfordrer Udvalget om Konstitutionelle Anliggender, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende i det beslutningsforslag, det vedtager:

- a. der bekræfter den betydning, det tillægger Ombudsmand-institutionen, som i henhold til EF-traktatens artikel 195, stk. 1, *"skal være beføjet til at modtage klager fra enhver unionsborger eller enhver fysisk eller juridisk person med bopæl ... i en medlemsstat over tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Fællesskabets institutioner eller organer, med undtagelse af Domstolen og Retten i Første Instans under udøvelsen af deres domstolsfunktioner"*;
- b. der henviser til, at det tilkommer udvalget at fastsætte - og dermed at ændre - Ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv efter høring af Kommissionen og med godkendelse af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal;
- c. der henviser til, at Ombudsmanden inden for rammerne af sit hverv har ønsket en ændring af bestemmelserne i statuttens artikel 3, navnlig med hensyn til inspektion af dokumenter og afhøring af vidner;
- d. der glæder sig over, at Ombudsmanden for nylig har udtrykt ønske om, at kun tjenestemænd og de øvrige ansatte i Fællesskabets institutioner og organer skal have pligt til uden begrænsninger at aflægge vidneforklaring over for ham;
- e. der henviser til, at Ombudsmanden og dennes personale allerede i henhold til traktaten og Ombudsmandens statut er underkastet tavshedspligt, idet der pålægges dem pligt til at sikre fortroligheden i forbindelse med oplysninger og dokumenter, som de får kendskab til inden for rammerne af deres undersøgelser,
- f. der henviser til, at Ombudsmanden skal have adgang til alle de oplysninger og

dokumenter, som han finder nødvendige for udførelsen af sit hverv;

- g. der henviser til, at det i forslaget om aktindsigt, som Europa-Parlamentet vedtog den 3. maj 2001, fastslås, at disse regler ikke berører retten til aktindsigt for undersøgelsesorganer;
- h. der henviser til rådet fra Den Uafhængige Ekspertgruppe om at fritage tjenestemænd og andre ansatte for deres tavshedspligt,
- 1. fastslår, at der ikke i EF-traktatens juridiske bestemmelser er noget til hinder for, at Ombudsmanden har adgang til de dokumenter fra fællesskabsinstitutionerne og -organerne, der er nødvendige for udøvelsen af hans høje embede;
- 2. glæder sig over alle Ombudsmandens ønsker vedrørende en styrkelse af bestemmelserne i artikel 3 i statuten med henblik på en større gennemsigtighed i Fællesskabets virksomhed i de europæiske borgeres interesse;
- 3. glæder sig over, at både Ombudsmanden og Kommissionen ved enhver lejlighed over for Parlamentet og dets organer har bekræftet deres uforbeholdne vilje til at samarbejde inden for de undersøgelser, Ombudsmanden har foretaget på eget initiativ eller som følge af klager fra de europæiske borgere;
- 4. mener, at det er nødvendigt at ændre artikel 3 i Ombudsmandens statut, således som ombudsmanden har foreslået i sin skrivelse af 3. december 1999 til Europa-Parlamentets formand;